

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 146.

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 2 Czerwca 1829 roku we Wtorek.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Wyszczególnienie płodów polskich spławionych przez
Toruń od d. 3 do 16 maja.

N A Z W I S K O		Psze- nica.	Żyto.	INNE PŁODY.
Szypra.	Właściciela.	ŁASZTY.		
Dembski	Kunkel	11 ¹ ₃	—	900 Cetr. popiołu. do Berlina
Hoppe	Engelmann	52 ⁵ ₆	—	
Nozkowski	—	—	20 ¹ ₃	
Bogowski	Bischoff	5	7 ¹ ₃	
Malecki	Böhm	11	—	
Drazkowski	Steiner	—	13 ⁵ ₆	
Jajewski	—	—	37 ² ₅	
Krajewski	Stolzmann	42 ⁵ ₁₂	—	
Sechowski	Jabłoński	23 ⁵ ₃	17 ⁵ ₃	
Jajewski	Skotnicka	12 ¹ ₃	12 ¹ ₃	
Behm et Com.	Rosen	44 ³ ₆	—	2 Ct. 16 wina węgier. do Berlina
Hepner	Ziegler	63 ¹ ₁₀	—	
Kawczyński	—	—	41 ⁵ ₆	
Düsterbeck	Moduszewski	25 ⁷ ₁₂	—	
Palm	Danziger	18 ¹ ₃	—	
Gogoliński	Liedke	—	56 ¹ ₄	
Harke	Stolzmann	18 ⁷ ₁₀	—	
Nuszkowski	—	—	24 ¹ ₃	
Holewiński	Steiner	17 ² ₃	—	
Kubacki	Nast	20 ² ₆	—	
Sowiński	Zamojski	—	—	2 Ct. 16 wina węgier. do Berlina
Knebel	Lichtenstein	—	22 ¹ ₂	
Borchard	Danziger	19 ⁴ ₃	—	
Sambek	Nast	22 ³ ₃	12 ¹ ₄	
Paternicki	Warszawski	64 ² ₅	—	
Konderski	—	7	1 ² ₃	
Lewendowski	Engelmann	—	39 ¹ ₂	
Kuhnke	—	51 ¹ ₃	—	
Nowicki	Stolzmann	—	53 ¹ ₃	
Happsch	Lenz	105 ¹ ₂	—	
Wirzowski	Felds	13 ¹ ₄	—	2 Ct. 16 wina węgier. do Berlina
Goldstein	Henrichsdorf	91 ³ ₃	—	
Richter	Liedtke	71 ¹ ₂	—	
Mangelsdorf	Sznolinski	—	20 ⁹ ₁₀	
Kilecki	Joneck	5 ¹ ₂	42 ¹ ₁₀	
Lange	Krüger	13 ⁵ ₅	—	
Kornblum	W. Otto	103 ¹ ₂	—	
Fieland	Jabłoński	36 ¹ ₂	13 ¹ ₂	
Sierszyński	Skotnicka	13 ¹ ₂	—	
Guttenberg	Behrend	190	—	
—	Braun	128 ³ ₁₀	—	do Berlina
—	Feuerstein	—	—	
Kohne	Ziegler	61 ¹ ₃	66 ¹ ₁₀	
Weichselbaum	Krone	1 ¹ ₃	75 ¹ ₁₀	
—	Appelbaum	7 ¹ ₂	40 ¹ ₁₀	
Punknin	Witkowski	—	14 ¹ ₁₀	
Adam	—	—	17 ¹ ₁₀	

N A Z W I S K O		Psze- nica	Żyto	INNE PŁODY.
Szypra	Właściciela	ŁASZTY		
Schaller	Lichtenstein	—	46 ³ ₁₀	{ 1. Łasz. siem. lni. 46 łaszt. rzepaku
Marx	Frenkel	—	12 ¹ ₁₀	
Schultzmann	Sucker	223 ¹ ₁₀	—	450 Ct. stare. żelaza
—	Nathanson	1 ¹ ₁₀	—	
Rosenstock	Eigert	48 ¹ ₁₀	—	
Türkentaub	Ziegler	23 ¹ ₁₀	126 ¹ ₂	
—	—	—	—	
Marx	—	18 ⁷ ₁₀	—	
Brawemann	Ettinger	16 ¹ ₁₀	71 ¹ ₂	
Goldner	Feuerstein	17 ¹ ₁₀	—	
—	—	19 ¹ ₁₀	108 ¹ ₂	
Tanenzweig	—	117 ¹ ₁₀	—	
—	—	65 ² ₁₀	—	20 ¹ ₂ l. siem. lni.anego
Kaminken	—	132 ¹ ₁₀	—	
Kang	—	48 ¹ ₁₀	—	
Diakowski	Rulikowski	37 ¹ ₁₀	73 ³ ₆	
v. Blecki	—	202 ¹ ₁₀	—	
Keling	Schennwitz	17 ¹ ₁₀	17 ³ ₆	
Wasserstrom	S. Meyer	—	—	
Walter et Com.	H. Moses	70 ¹ ₁₀	72 ¹ ₁₀	
Düsterbeck	Berner	33 ¹ ₂	—	
Mianowicz	—	—	30 ¹ ₁₅	
Grajewski	Kozarzewski	60 ² ₁₀	—	13 ¹ ₃ łaszt grochu.
Andrejewski	Kunkel	—	32 ¹ ₁₀	
Block	Bischoff	6 ⁴ ₁₀	2 ¹ ₂	
Haus	Kamiński	41 ¹ ₁₀	—	
Otto	Lenz	5 ¹ ₁₀	5 ¹ ₁₀	
Piaskowski	Szmoliński	—	22 ¹ ₁₀	
Broenkow	Wargowski	18 ⁴ ₁₀	—	
Wierzbicki	Witkowski	17 ¹ ₁₀	—	
Kang	Behrendt et C.	91 ¹ ₁₀	—	
—	J. S. Rosen	21 ¹ ₁₀	—	
Karłowicz	Niewiadowski	152 ¹ ₁₂	45 ¹ ₁₀	1 ¹ ₁₀ łaszt. grochu. 149 centnar. Cynku. 4 kop obreczy. 8 szefli grochu. 940 belek.
—	Ratowski	25 ¹ ₁₀	—	
Silawskiowski	Liedke	—	19 ⁷ ₁₂	
Gaber	Miaduczewski	39 ¹ ₁₀	—	
Orgatowski	Jaroszewski	220 ¹ ₁₀	—	
Librowski	Diverse	—	—	
Grosche	dla siebie	—	—	
Elvisen	Rosen	101 ¹ ₂₀	—	
Schrubka	Topschewski	—	33 ¹ ₁₀	
Goldschein	dla siebie	36 ¹ ₄	5 ³ ₄	

WARSZAWA. — Na ostatnim targu płacono: Pszenicę 25 do 29, żyto 8¹₄ do 9¹₂, jęczmień 7 do 8, owies 5 do 5¹₂ złp. za korzec.

AMSZTERDAM. — Dnia 23 maja. — Na żyto i na psze-
nicę duży był pokup dnia wczorajszego. — Płacono: 128
fun. pszenicę królewiecką, gdańską i elbląską, pstroka-
tą po 405; czerwono pstrokatą 127 funtową po 385 Fl.
Żyto pruskie 118 do 121 funt. 168 — 176 Fl.

LONDYN. — Dnia 20 maja. — Dnia wczorajszego bardzo mało dowieziono na targ pszenicy angielskiej, a za najpiękniejszą płacono 1 do 2 s. drożej; zagraniczną płacono 1 s. drożej, ale także w dobrém tylko ziarnie. Jęczmień na wystanie jest poszukiwany ale tylko w świeżem ziarnie. Owsa dowieziono dużo z Anglii i Irlandji, staniał więc dla tego. Groch szary i fasola podrożały o 1 s.

Dnia 22 maja. — Chociaż dowieziono znaczne partie pszenicy zagranicznej, ceny dla tego nie staniały i kupiono jej dużo, zwłaszcza w czerwonym ziarnie. Jęczmień byłoby dobry, ma odbyt. Owies tylko ciężki ma kupca, lekkiego nikt brać nie chce.

Oplata od zagranicznego jęczmienia podwyższona o 1 $\frac{1}{2}$ s.; oplata od innych gatunków zboża bez odmiany.

Dowieziono z zagranicy: Pszenicy 19,020; jęczmienia 4,900; owsa 5,600 kwarterów.

Geny średnie zboża angielskiego na tydzień do dnia 15, są następujące: Pszenica 69 s. 9 d., jęczmień 31 s. 6 d., owies 22 s. 11 d., żyto 33 s. 6 d., fasola 34 s. 5 d., groch 34 s. 5 d.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE — Warszawa.

— Przez postanowienie Najjaśniejszego CESARZA i KRÓLA JMCJ wydane w dniu 12 (24) maja b. r., mianowani zostali:

Kammerjunkrem: Adolf Hr. Hussarzewski.

Radcami Stanu Nadzwyczajnymi: — Onufry Wycechowski, Prezes Sądu Appellacyjnego. Ignacy Lubowiecki, Prezes Komisji Województwa Lubelskiego. Ignacy Bolesta, Referendarz Stanu nadzwyczajny, Prezes Komisji Centralnej Likwidacyjnej. Jan Hankiewicz, Referendarz Stanu nadzwyczajny.

Referendarzem Stanu: — Fryderyk Hr. Skarbek, Członek Rady dozorczej szpitalów i więzień, Professor Król. Uniwersytetu Warszawskiego.

Referendarzami Stanu Nadzwyczajnymi: — Stanisław Dzwonkowski, Naczelnik wydziału w Kom. Rz. Wyznań R. i Oświecenia Publicznego. Jan Augustynowicz, Naczelnik wydziału w Kom. Rz. Wyznań R. i Oświecenia Publicznego. Jan Radomski, Naczelnik wydziału w Kom. Rz. Wyznań R. i Oświecenia Publicznego. Jan Łempicki, Komissarz przy Kom. Województwa Lubelskiego. Pankracy Jaroszewski, Komissarz przy Kom. Woj. Płoc. Samuel Rożycki, Komissarz Wojewódzki delegowany w Obwód Stopnicki. Ignacy Locci, Komissarz Wojewódzki delegowany w Obwód Kaliski. Jakób Gerlitz, Komissarz Wojewódzki delegowany w Obwód Stanisławowski. Konstanty Małowieski, Komissarz Wojewódzki delegowany w Obwód Gostyński. Jakób Trzcinski, Komissarz Wojewódzki delegowany do Obwodu Lipnowskiego. Józef Kowalski, Komissarz przy Kom. Województwa Kalis. Ignacy Czempiński, Prezes Dyrekcji Jeneralnej Towarzystwa Ogniowego. Jakób Łaszczyński, Naczelnik wydziału w Kom. Rząd. Spraw Wewnętrznych i Policji. Tomasz Rotkiewicz, Naczelnik bióra w Kom. Rz. Spraw Wewnętrznych i Policji. Antoni Lelowski, Komissarz fabryk. Wincenty Kozłowski, Naczelnik wydziału rachunkowości w Kom. Rz. Spraw Wewnętrznych i Policji. Antoni Gautier, Szef bióra w Kom. Rz. Wojny. Karol Hübner, Szef bióra w Kom. Rząd. Wojny. Paweł Głuszynski, Dyrektor Banku. Piotr Gniazdowski, Naczelnik wydziału w Kom. Rz. Przychodów i Skarbu. Hilary Ostrowski, Naczelnik wydziału w Komisji Rząd.

Przychodów i Skarbu. Felix Gumiński, Naczelnik wydziału w Kom. Rz. Przychodów i Skarbu.

Kawalerami Orderu S. Stanisława I. Klasy. — Edward Adlerberg, Jenerał-major wojsk Rossyjskich, Jenerał-adjutant Jego Ces. Mści. Karol Mörder, Jenerał-major worszaku J. C. Mości, Guverner J. C. M. W. X. Następcy Tronu. X. Prosper Burzyński, Biskup Sandomierski. X. Marcellin Dziecielski, Biskup Lubelski. X. Jan Marcelli Gutkowski, Biskup Podlaski. Jakób Redel, Jenerał Brygady, Dowódzca pieszej Artyllerji Polskiej. Piotr Bontemps, Jenerał Brygady, Dyrektor materjału Artyllerji. Tomasz Siemiątkowski, Jenerał Brygady, pełniący obowiązki Szefa Sztabu głównego wojska Polskiego. Stanisław Trębicki, Jenerał brygady, z orszaku J. C. M. W. Xcia Cesarzowicza. Daniel Gerstenzweig, Jenerał-major, Dowódzca Artyllerji Korpusu rezerwowego wojsk zostających pod rozkazami J. C. M. W. X. Cesarzowicza. Alexander Pęcherzewski I, Jenerał-major, Dowódzca 2 brygady dywizji jazdy tegoż korpusu. Karol Strandmann 3, Jenerał-major, Dowódzca grodzieńskiego pułku Huzarów gwardji. Jan Markow 3, Jenerał-major, Dowódzca pułku Ułanów gwardji J. C. M. W. Xcia Cesarzowicza. Piotr Dannenberg, 3, Jenerał-major, Kwatermistrz Jeneralny Sztabu głównego J. C. M. W. Xcia Cesarzowicza. Jerzy Fanshawe, 3, Jenerał-major, z orszaku J. C. M. W. Xcia Cesarzowicza. Jan Daniłow, urzędnik 4 klasy, Dyrektor kancelarii wojennej J. C. M. W. Xcia Cesarzowicza. Łukasz Kołotow, Urzędnik 4 klasy kommissorjatu Ces. Rossyjskiego. Alexander Skrebicki, Urzędnik 4 klasy, Dyrektor Kom. żywności korpusu Litewskiego. Henryk Hr. Zabiętko, Koniuszy Dworu Kr. Polskiego. Jan Kolumna Żaboklicki, Mistrz Obrzędów Dworu Kr. Polskiego. Józef Tymowski, Szambelan Rada Stanu nadzwyczajny. Ignacy Turkull, Szambelan, Rada Stanu nadzwyczajny, naczelný dyrektor kancelarii Królewskiej Sekretarjatu Stanu. Marcin Zaleski, Rada Stanu nadzwyczajny. Augustyn Karski, Rada Stanu nadzwyczajny, Sekretarz jeneralny w Kom. Rz. Spraw Wewnętrznych i Policji. Jan Mostowski, Prezes Kom. Województwa Augustowskiego. Jarosław Christiani, Dyrektor jeneralny dróg i mostów. Mateusz Lubowidzki, Viceprezydent Urzędu Muncypalnego M. S. Warszawy. Alexander Brocki, Rada Stanu, Dyrektor Jeneralny w Kom. Rz. Przychodów i Skarbu. Józef Morawski, Rada Stanu, Dyrektor Jeneralny w Komisji Rz. Przychodów i Skarbu.

— Rada administracyjna królestwa postanowieniem swém na dniu 26 maja r. b. wydaném, mianowała: JJ. Panów Leona Krajewskiego assessora sądu krym. płockiego, sędzią trybunału augustowskiego; Łukasza Ciaglińskiego pisarza pol. pop. obw. lub. assessorem tryb. województwa sandomierskiego; Teodora Romanowskiego aplikanta sądowego, assessorem sądu pol. pop. obw. warsz. wydziału I; Jakóba Strzeszewskiego assessora tryb. płockiego, assessorem sądu kryminalnego w Płocku; Stanisława Łempickiego assessorem trybunału województwa płockiego.

— Dnia onegdajszego dozwolił N. PAN przedstawić sobie deputację towarzystwa król. war. przy. nauk, na której czele znajdował szanowny prezes towarzystwa Julian Ursyn Niemcewicz.

— Dnia onegdajszego raczyli N. PANSTWO wraz z do stoją rodziną i dworem znajdować się w teatrze narodowym na wystawieniu nowej opery ułożonej przez P. Dm

szewskiego z muzyką P. Kurpińskiego pod tytułem *Cecylja Piaseczyńska*. Kilka wierszy, przy końcu opery do okoliczności zastosowanych, dały powód publiczności do wyburzenia obecnemu N. PANSTWU uczuć swoich przez głośne i długie okrzyki.

— Dnia wczorajszego J.C. Mość W. X: Następca Tronu zwiedzał Zabrojońnię.

— *Uwiedomienie.* — Dnia 5 czerwca 1589 r. o godzinie 9 zrana wydzierżawione zostaną przez publiczną licytację, prowenta possessji w Warszawie przy ulicy Solnej pod Nro 815 położonej, na rok jeden od S. Jana r. b. zaczynając. Licytacja zacznie się od summy złp. 2000. O warunkach licytacji w każdym czasie u podpisanego komornika pod Nro 173 dowiedzieć się można. — Tomasz Szaniawski K. T. W. M.

— Zawiadamia się szanowną publiczność, iż na mocy uchwały rady familijnej sprzedane będą w mieście Warszawie pod Nr. 615 przy ulicy Danielewiczowskiej po s. p. Janie Jerzym Kurtz ruchomości składające się z garderoby męskiej, broni różnego rodzaju, a szczególnie z zapasu win różnego gatunku i ceny, z araku de Goa i de Batavia w butelkach, zaczawszy od dnia 5 czerwca codziennie od godziny 10tej zrana do drugiej z południa.

— W Wilnie drukuje się romans moralno-satyryczny *Jan Wyżyhin* z oryginału rosyjskiego Bułharyna na polski język wytlómaczony.

— Dnia 20 kwietnia dawała w Wilnie 14 letnia panna Justyna Tarnawska koncert na fortepianie.

— W Heilbronn (w królestwie wirttembergickim) wytlómaczył z francuzkiego przekładu hr. Platera i wydał w języku niemieckim P. Oechsle: *Listy Jana III do królów Marii Kazimiery* pisane z wyprawy pod Wiednia z popiersiem tegoż króla.

— Na teatrze petersburskim wystawiono po raz pierwszy dnia 18 maja *większy narodowy dywertysment* pod tytułem *Polskaja Łazienka*.

— Dziś zrana ciepła stopni 3. — Wczoraj w poł. ciepła 6.

ANGLJA. — Na posiedzeniu izby niższej dnia 18 znowu zajęła wszystkich sprawa O'Connella i dała powód do obszernych dyskusji, które jednak odbyły się spokojnie, ponieważ rzecz całą uważano tylko pod względem prawnym. Na wniosek P. Peel postanowiła izba słuchać P. O'Connella bez obrońcy. Jakoż przybył on sam do izby, stanął przed kratkami i rzekł: "Nie bez bojaźni wyznac muszę, że z formami tej izby wcale obeznany nie jestem, że zatem o wielką dla siebie względność proszę muszę, zwłaszcza, gdybym w ciągu mowy widział jej potrzebę. Domagam się prawa zasiadania i głosowania w tej izbie, jako reprezentant hrabstwa Clare, nie złożąwszy poprzednio przysięgi supremacyjnej. Gotów jestem złożyć przysięgę posłuszeństwa, którą przepisuje prawo postanowione niedawno na korzyść poddanych katolickich króla J. Jako reprezentant z Clare wybrany zostałem prawnie i formalnie. Znaczna większość wyborców w tym hrabstwie głosowała za mną, kommissja izby uznała wybór ten formalnym. Według zasad konstytucji posiadam zatem równie dobre prawo zasiadania i głosowania w tej izbie, jak każdy inny z jej szanownych i bardzo szanownych członków, pomiędzy którymi teraz się znajduję. Głos ludu powołał mnie do zastępowania go z hrabstwa Clare;

staję więc tutaj, oparty na podstawie konstytucyjnej i żądam mego prawa. Nie ma nikogo, coby był więcej niż ja gotów do złożenia przysięgi posłuszeństwa, którą nowe prawo przepisuje. Aż do rządów Karóla II nie wymalowano w izbie tej żadnej przysięgi, dopiero wtenczas uchwalono prawo, wymagające złożenia dwóch przysięgi oświadczenia o transsubstancjacji; przepisano zarazem rozmaite kary na tych którzyby wzbraniali się przysięgi złożyć i podpisać oświadczenie. Kary te były nie tylko zbyt rozciągnięte ale nawet nieprawne. Zamiarem owego prawa było wytlóczyć Papistów z obudwu izb parlamentowych. Jestem zatem, jak się owe prawo nieco niegrzecznie wyraża, Papistą, nie mogę złożyć przepisanych przysięg i wzbraniam się podpisać oświadczenie. Niewątpliwie dopóki prawo to obowiązywało, nadaremnie było usiłowaniem starać się o wybór do parlamentu, bo prawo wyraźnie przepisało, że nie składający przysięgi, utracą miejsce w parlamencie. Jakoż aż do unji z Irlandją utrzymywało się to prawo, a późniejsze statuta, jeszcze je zaostbrały. Lecz po unji, zaszyły według mego skromnego zdania, znaczne zmiany, bo chociaż i akt unji przepisuje składanie przysięgi, przecież nie mówi już o karach, dawniej na tych zagrożonych którzy przysięgi nie chcą składać. Ale statut Karóla II nie może już wywierać wpływu na teraźniejszy parlament, bo wtenczas był to tylko parlament angielski, a wskazówką dla dzisiejszego parlamentu, mogą być tylko statuta unji i prawa po unji uchwalone. Żaden prawoznawca, żaden sędzia nie może osłabić tego zdania dobrymi dowodami. Żądam zatem miejsca i głosu bez składania przysięg, najprzód na mocy aktu unji; powtóre żądam miejsca i głosu bez podpisania oświadczenia o transsubstancjacji, na mocy nowego bilu emancypacyjnego; potrzeci żądam miejsca i głosu na mocy tegoż samego bilu, bez składania przysięgi supremacyjnej; po czwarte żądam miejsca i głosu na mocy tegoż bilu z obowiązkiem złożenia przysięgi w nim przepisanej., — Każdy z tych punktów popierał P. O'Connell obszernym wywodem, a gdy skończył, skłonił się zgromadzeniu i wśród oklasków wyszedł z izby. Jenerálny fiskus bronił przeciwnego zdania i wniósł, aby izba wytlóczyła P. O'Connella, jeśli nie złoży przysięg dawniej przepisanych. Kilku członków stawało w obronie P. O'Connella, wszelako w końcu przyjęła izba wniosek jenerálnego fiskusa.

— Dnia 19 maja, uczynił fiskus jenerálny wniosek w izbie niższej, aby rozpisany został nowy wybór w hrabstwie Clare, jeśli P. O'Connell warunków dawniejszych wyboru nie wypełni. Wezwano P. O'Connella, a mówca rzekł do niego: Izba poleciła mi, uwiadomić W. Pana o dwóch uchwałach, postanowionych w skutku wczorajszych dyskusji, a mianowicie, że będąc wybrany przed uchwaleniem bilu emancypacyjnego, nie masz prawa zasiadania i głosowania w tej izbie bez złożenia poprzednio przysięgi supremacyjnej, powtóre, że będziesz jeszcze dziś zapytany, czy nie chcesz złożyć przysięgi emancypacyjnej. Zapytuje więc W. Pana, czy chcesz złożyć tę przysięgę? P. O'Connell przeczytawszy rotę rzekł: "Widzę w tej przysiędze utrzymywanie factum, o którym wiem, że się nie zgadza z prawdą, i utrzymywanie zdania, które że nie jest prawdziwe, wierzę; wzbraniam się zatem wykonać tę przysięgę., — Mówca oświadczył P. O'Connellowi, że może już z izby odejść. Następnie przyjęła izba wniosek rozpisania nowego wyboru w hrabstwie Clare.

— Kluby brunswickie w Irlandji rozwiązują się jedne po drugich.

— W Manchester trzyma wojsko fabrykantów na wodzy, ale znówu w Bethnalgreen nie ustają rozruchy. Siedmiu ludzi, przekonanych o rabowanie piekarzy, skazano na 7 letnią deportację. W Middleton musiano użyć dragonów do rozpędzenia tkaczów. W Spitalfields oburzenie fabrykantów bierze górę, i znówu zwołują zgromadzenia. W Glasgowie zniszczono wiele warsztatów tkackich.

— Słychać że dom handlowy Rotszyldów, łącznie z domami handlowymi Wilson, Fletcher i Irwin, podjął się dać pożyczkę dworowi brazyjskiemu w ilości 400,000 fn. szterl. (16 mill. złp.)

GRECJA i TURCJA. — Dziennik Smirneński z d. 11 kwietnia oddaje wielkie pochwały Seraskiërowi Hosrewowi Mehmet paszy; ma to być wojownik bardzo czynny i posiadający zaufanie sułtana. W czasie wyprawy francuskiej do Egiptu, dowodził w Egipcie i pomimo podeszłego wieku nie zna spoczynku, owszem wszędzie się pokazuje, gdzie obecność jego jest potrzebna. Sypia tylko kilka godzin i pracuje w nocy; żyje wstrzemięźliwie i po prostu. Przez całą zimę mieszkał w barace obok koszar swego wojska, nad którego potrzebami z wielką starannością czuwa. Muzyka jego jest najlepsza w całym wojsku; sprawdził do niej Piemontczyków i każe im uczyć młodych Turków. Ma przy swoim boku barona Bolle, officera bawarskiego.

— Gazeta Powszechna donosi ze Stambułu pod d. 25 kwietnia następujące szczegóły:

„Od dni 14 nie mamy żadnych ważnych doniesień z placu wojny. Strach który ogarnął tutejszych mieszkańców gdy się rozeszła wiadomość o wzięciu Sizopolis już się nieco uspokoił, zapewniają bowiem, że wielki wezr czyni przygotowania do odparcia nieprzyjaciela i odzyskania straconych korzyści. Polecono Hussein paszy aby się starał odzyskać Sizopolis, i posłano mu świeże wojsko z rozkazem, aby nieszczerzył niczego dla wyparcia nieprzyjaciela z tego nadbrzeża. Posłano kilka statków wojennych z Bujukdere dla wspierania Hussein paszy, ale zaraz na wstępie do morza Czarnego uderzyły na nie okręty rosyjskie, tak że się cofnąć i pod działa zamków Bosforu schronić musiały. Flotta stojąca w Bujukdere przeznaczona jest na morze Czarne. Sułtan bywa codziennie obecny na ćwiczeniach wojska regularnego i milicji, i hojnie szafuje łaskami. Niedawno ozdobił francuskich instruktorów orderem półkrzyżca i dał im podarunki za okazaną w służbie gorliwość; officerowie włościcy od marynarki uzyskali promocje na wyższe stopnie. Podobne obchodzenie się sułtana z Europejczykami, zachęca ich do służby w wojsku tureckim, jakoż po tym wypadku, officerowie zagraniczni bawiący w Smirnie, przybyli do sułtana ofiarując mu swoje usługi. — Od czasu jak Reszyd pasza wrócił do wojska, lepszy w nim duch panuje; jego imię poważane jest zarówno u Turków jak u Francuzów. On to przedstawił sułtanowi potrzebę zamiany jeńców, przez co pewne zbliżenie między wojującymi zachodzi. Jeńcy rosyjscy doznają teraz lepszego obchodzenia, a poseł duński udziela im wszelakię pomocy i wsparcia. Zaopatrywanie stolicy żywnością już uregulowane zostało, tak dalece, że w magazynach kupować mogą mąkę i chleb nie tylko muzułmanie ale nawet Grecy, Ormianie i Żydzi, których dotąd postawie zagraniczni żywili. Od niejakiego czasu mówią w Stambule o powrocie do tej stolicy posłów francuskiego i angielskiego; przywiezli tę wiadomość goniec austriacki i generał francuski do pana Jaubert wysłany. Układy posła Niderlandzkiego i pana Jaubert z Reisefendim trwają bez przerwy, ale dotąd żadnego nie wydały rezultatu. Zdaje się wszakże, iż przybycie posłów francuskiego i angielskiego, nada inną postać okolicznościom politycznym.,,

Taż sama gazeta donosi od granic Serbji pod d. 5 maja co następuje. » W Białogrodzie odebrano doniesienia dotyczące się powstania w Albanji, z których dowiadujemy się, że stan kraju tego nie jest już tyle niebezpieczny ile był przed niejakim czasem; większa część dowódców albańskich wróciła do posłuszeństwa i wyruszyła z wojskiem ku Szumli. Emin-pasza, syn teraźniejszego wielkiego wezyra, który przewidując iż nie potrafi dać rady buntownikom, miał zamiar udać się za ojcem do wojska, przyjął teraz ofiarowane sobie dowództwo. Od głównego wojska nie mają nawet w Białogrodzie żadnych wiadomości pewnych; najniedorzeczniejsze wieści krzyżują się podobnie jak w roku zeszłym. Turcy utrzymują, że ich wojsko czyniąc z twierdz wycieczki, znaczne odnosi korzyści, wiemy tymczasem przez Greków, że wcale inaczej się dzieje.,, (G. R. Pr.)

NIDERLANDY. — Z *Bruxelli* dnia 23. maja. — Dnia 20 maja, zamknął minister spraw wewnętrznych posiedzenia stanów jeneralnych krótką mową następującą w obydwóch językach: — » Gdy projekta do praw które król Jmć uznał potrzebę przełożyć WPanom, z kolei roztrząsane przez was zostały, posiedzenie zamknąć wypada; oświadcza więc minister w imieniu króla i w formie przepisanej że takowe jest zamknięte.,,

— Muncypalność w Bruxelli została upoważnioną do założenia tak zwanęj piekarni zdrowia, która pod dozorem oddzielnęj kommissji zostawać będzie. Ścisłe rewizje odbywają się u wszystkich piekarzy w całym kraju; ci u których znaleziono mąkę zaprawną szkodliwą zdrowiu dodatkami, (miedzią dla wagi chleba) zostali pod sąd oddani.

SZWECJA. — Król wydał rozkaz, aby nowo zbudowane w Karlskronie szalupy działowe w ilości sztuk 30, odesłane były do Sztokolmu jak tylko pora czasu dozwoli.

— W okolicach południowęj Szwecji wezbrały rzeki i wody i znaczne porządkowały szkody. Miasta Kalmar i Karlskrona ucierpiały najwięcej.

— Tegoroczny budżet wynosi 8,890,640 tal. bankowych, przewyższa zatem przeszłoroczny o 576,582 talarów.

— Nowa akademja w Helsingfors otrzymała już statuta swoje. Jurysdykcja akademicka powierzona jest nauczycielom uniwersytetu.

— Kacper Wükman podał na ostatnim sejmie, przez reprezentantów stanu włościańskiego, zaskarżenie na doradców króla z roku 1825.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR NARODOWY. Dziś drugi raz nowa opera: *Cecylja Piaseczyńska*.

TEATR ERANCUZKI. Dziś pićrwszy raz komedjo-opera: *Mon Cousin Frédéric* ou *La Correspondance*. Następni komedjo-opera: *Théobald* ou *Le Retour*. Zakończy komedjo opera: *La Servante Justifiée* ou *La Rose et Le Baiser*.

GABINET TOPOGRAFICZNY w salach redutowych.